

PROLOG

V isse dage slæber jeg historien efter mig som et cementskib. Tung og træg er den, og jeg tvivler på, om den er værd at bugsere i land.

Det er ikke noget uproblematisk forhold, vi har til hinanden, Lyngen og jeg. Ganske vist siger jeg til mine tilhørere, at jeg fortalte mig fri dengang, men sandheden er snarere, at fortællingen forhindrer mig i at gå til bunds i det mudrede, som jeg ikke helt ved, hvad er.

På denne årstid vugger fosforfarvet pollen på vandet i kæmpestore plamager, som havde en havets såmand gået med sin pose og kastet i grams. Sådan en forstøvning er jeg, min form varierer, jeg flyder, mens jeg betragter himlen, som ligner en kæmpestor svanevinge med fjer, der skinner svagt af perlemor.

I tankerne vel at mærke, for vandet er ikke mit element. Sandet, tangen, krattet bevæger jeg mig frit i. Med den skæve arm, sjal og ulden nederdel ligner jeg en statist fra Frilandsmuseet, og min særegenhed er ingen ulempe, når jeg fortæller, tværtimod giver den tilhørerne den illusion, at jeg er en del af historien, ikke af kød og blod som dem.

– Men hvordan ved du, at det er sandt? spørger en eller anden undertiden.

– Sandt og sandt, svarer jeg og fortæller om dengang

min mor sagde, at flasken havde taget min morfar, samt chokket mange år senere, da betydningen gik op for mig.

– Når I går herfra i dag, vil I se et andet landskab, end det I troede at kende, slutter jeg. – Det er det eneste sande.

1

Den dag han gik, var der et skybillede af en ulv i spring. Jeg mindes ham ligge i sandet, hælde hovedet bagover og misse mod aftensolen, flaskens etiket som han pillede i stykker, hans forskrækkelse over beskeden.

En charlatan, don juan, rejsende i kvinder, der var ikke grænser for, hvad han blev kaldt af Yvonne og andre, som aldrig havde mødt ham, men jeg var der, jeg så ham lede efter ordene og hakke dem frem, et for et. Han måtte tænke, i det mindste holde sin aftale på flådestationen, af hvilken han ikke havde afsløret andet, end at det var hans arbejde at rejse rundt i verden og tilse militært udstyr. Bag efter ville han vende tilbage, ikke svigte, det skulle jeg vide, blot lære at omskrive sit livsmanuskript. Nøjagtigt med de ord formulerede han sig.

Forstod jeg?

Og med hjertet krympende af forladthedsangst nikkede jeg, for selv om han tydeligvis led, om ikke på grund af det vi havde gjort, så hvad det havde ført til, vendte han ikke et sekund sin kvide imod mig.

Ude i bugten havde en flok trækfugle slået sig ned. Der var hundreder, og de glimtede om kap med bølgerne og de lyse hår i hans nakke, der forsvandt så skrækkelig hurtigt.

Endelig lettede den første klynge. Tunge og uelegante,

som jeg selv, måtte fuglene hænge i for at finde den rette luftstrøm, og først sekundet efter nåede lyden af syngende vinger mine ører.

Senere fulgte de andre efter i små klumper. Mens den sidste gruppe stadig hvilede på vandet, nåede den første hen over Ordrup Næs, vendte om og krydsede i et højere luftlag den, der var knap så langt. Svævede i en blød bue mod Sjællands Odde og forsvandt.

Himlen var blodrød, en lang, glødende finger pegede på Sejerø, og bag det røde var der gråblåt og svovlfarvet. Jeg fulgte ham med øjnene, så langt det lod sig gøre, ville i et anfald af panik styrte efter ham, så alligevel gå hjem til huset, men magtede ingen af delene. Endte med at løbe ned til vandet, kun for, i det samme jeg mødte dets stille suk, at vende tilbage til udgangspunktet, piskende mig selv for at have spildt denne sidste mulighed for at nyde hans silhuet.

På vej op ad klittens genstridige sandmur faldt en stor ro over mig. Lige så lidt som jeg kunne forcere mine skridt i det tunge sand, lod det sig gøre at standse hans, der førte bort fra mig.

2

Det var Yvonne, der seks uger før havde slæbt mig til krobal.

Jeg ved ikke, hvorfra hendes interesse for mig kom, måske var jeg en slags projekt, den kejtede Nora, som ingen havde andet end et skuldertræk til overs for. Måske kunne hun virkelig allerede dengang lide mig.

Yvonne var køn og populær, drengene sværmede om hende, men som mange kønne piger fik hun for lidt ud af sine talenter, glemte nok at dyrke andet end udseendet og er i dag halvdagspædagog i en børnehave og ser temmelig hængt ud. Men dengang havde hun en bestemt måde at rynke næsen på, som var uimodståelig. Jeg ved ikke, hvor tit jeg stod foran spejlet derhjemme om eftermiddagen og øvede mig i at gøre ligesådan med et pauvert resultat.

Jeg var lang og ranglet, og da jeg kom i puberteten, gav mine bryster sig til at vokse nærmest fra dag til dag, så jeg gik rundt med en konstant frygt for at få overbalance. Eftersom jeg hedder Nora, var det kun et spørgsmål om tid, før en eller anden døbte mig Nora Malkeko, og jeg vænnede mig til at krumme ryggen og presse overarmene ind foran kroppen i et forsøg på at skjule de kæmpemæssige torpedoer. Imidlertid var det eneste, jeg opnåede ved den manøvre, som forventeligt at gøre de sidste tre personer i

verden, der ikke allerede havde lagt mærke til min fysik, opmærksomme på dens aparte eksistens.

Men Yvonne fik mig altså overtalt, og jeg iførte mig den kjole, jeg havde fået i anledning af skoleafslutningen, og som min mor havde kaldt nydelig, hvad der utvivlsomt var venligt ment, men snarere virkede foruroligende, siden hun ikke havde skygge af sans for mode.

Der skete det, man kunne forvente, jeg varmede bænke, så der var gloende under mig, og Yvonne scorede kroens flotteste fyr og kom sidst på aftenen hen og spurgte, om jeg havde noget imod at cykle hjem alene. Hendes øjne virkede svømmende, og da vi ikke havde fået særlig meget at drikke, må højvandet have skyldtes lutter forventning.

Nej nej, jeg nikkede ivrigt og besluttede at forsvinde så snart, hun ikke kunne se mig længere, for stolt til at lade hende vide, hvor fortabt jeg ville være uden chaperone.

Der var ikke mange mennesker tilbage i lokalet, og de, der var, enten sad og hang i en massiv brandert eller vaklede rundt på gulvet, to og to, tæt omslyngede. En søvrig discokugle, som kroejeren var meget stolt af, cirkulerede dovent, og en af lysfacetterne ramte min storetå med et tidsinterval, som tillod mig at tælle til tretten. Jeg brød mig ikke om tallet, men var ude af stand til at abstrahere fra musikkens rytme og endte uvægerligt på det foruroligende ciffer.

Nu! sagde jeg til mig selv, nu går jeg, men blev alligevel ved med at stirre på det roterende lys uden at være i stand til at forcere strækningen hen til døren.

Da trådte en kraftig lædersko ind i synsfeltet, snude mod snude med min egen, og jeg så op på dens ejer, en mand jeg aldrig havde mødt.

Han spurgte på engelsk, om jeg ville danse, rakte hånden frem med håndfladen opad, og jeg tog den, var ved at

snuble over hans fod og tænkte på, om min sved mon kunne lugtes, og om jeg overhovedet ville være i stand til at danse, forkrampet som jeg var af at sidde en hel aften og smile til alle, der kom i nærheden. Som om det ikke faldt mig ind, at noget kunne være sjovere end at se andre more sig.

Men der var noget særligt ved måden, han holdt mig på, som om musikken udgik fra ham, og der ikke var andre end os til stede, i det mindste ikke som betød noget. Faktisk registrerede jeg kun et eneste menneske, jeg kendte, en lidt sølle fyr, der havde gået i min parallelklasse, og som, idet vi gik forbi, sagde: – Nå, har koen fundet en tyr?

Jeg smilede til ham for at give min partner indtryk af, at bemærkningen var venlig, han forstod jo heldigvis ikke sproget, og siden glemte jeg alt om den og dansede, til orkesteret begyndte at pakke sammen, og Antony, som han hed, spurgte, om han skulle følge mig hjem.

Jeg var netop færdig med tiende klasse og havde fået job i sommerferien på campingpladsen, hvad der gjorde det praktisk, at jeg boede i mine forældres sommerhus, en noget flot betegnelse for den beskedne hytte min far havde flikket sammen af materialer fra badhotellet, som tyve år før var lukket efter en brand.

Mine forældre elskede stedet, jeg havde også været glad for det, da jeg var yngre, men nu fandt jeg det både trangt og irriterende langt fra Højby, hvor de andre unge opholdt sig.

Men det værste var, at jeg, fordi der kun var ét soverum, måtte ligge på en briks i stuen, hvad der føltes skrækkeligt udsat, når jeg for eksempel havde menstruation og om morgenen defilerede forbi min far, iklædt bind og bukser, måske endog havde blødt igennem. Husker tydeligt den lille sidelæns dans på stedet for at holde facaden mod ham

og hans kaffe og morgenavis, akkompagneret af misbilligende grynt om, hvor dumt det var at sove dagen væk, hvor meget bedre verden tog sig ud tidligt om morgenen og den slags, som forældre vist nok altid har sagt til teenagere, fordi de har glemt alt om, hvordan det var, eller netop ikke har glemt, og ønsker, at deres afkom skal nå hurtigere og mindre smertefuldt frem til den voksne verden, end de selv i sin tid gjorde.

Konfronteret med min gamle cykel spurgte Antony, om jeg havde langt hjem.

– Fem kilometer, svarede jeg.

Hans smil, halvt overrasket, halvt overbærende, gav mig en fornemmelse af, at han var ældre, end jeg først havde gættet på.

– Et øjeblik, jeg bliver nødt til at låne en cykel, sagde han og opslugtes af mørket.

Allerede der holdt jeg vejret af frygt for at blive forladt. Men han kom som lovet tilbage, og vi cyklede i natten, talte meget lidt, jeg famlende på mit skoleengelsk og bevidst om min lange krop, min runde ryg, hvordan jeg måtte tage mig ud fra siden, og hvor upraktisk det var med kjolen og hælene på skoene. Intet af det havde jeg skænket en tanke på udvejen, men iagttagelsen dukkede op nogle måneder senere, da alt var forandret, og jeg på vej mod Odden opfattede vandet som klukkende, jublende, hviskende, men på tilbagevejen, når jeg havde opgivet at finde ham, piskende og brændende som hån.

Huset forekom mig ringere end nogen sinde, da han dukkede hovedet for at gå ind og fik noget i håret, spind antageligt, som han strøg væk, før han rankede sig igen og så rundt, interesseret, som en turist på museum.

– Mine forældres værelse, sagde jeg og pegede mod den ene lukkede dør. Den anden var vi gået forbi i gangen, der

stod wc på et lyseblåt papskilt, som min far havde stiftet op på den, så jeg havde ikke følt det nødvendigt at forklare noget der.

– Hvor sover du så? spurgte han, og jeg nikkede mod briksen med det falmede, rødstribede uldtæppe, som havde ligget der, så længe jeg kunne huske.

– Vil du have kaffe? spurgte jeg.

– Nej tak.

Jeg svedte som et dyr og tog mig til håret, som på nuværende tidspunkt måtte være ganske klasket sammen, havde lyst til at se mig i spejlet, men ville ikke gå på toilettet, for hvis han skulle tro, at det var for at tisse, og blev, til trods for at jeg indvendig hånede mig selv for det, stående som frosset fast til det lille stykke gulv mellem spisebordet med de tre stole og den fordømte briks.

Da tog han et skridt hen til radioen og tændte for den – de sendte noget underholdningsmusik efter mine forældres smag, men det så ikke ud til at genere ham – greb min hånd og begyndte at danse rundt.

Jeg var først for stiv til at følge ham, men så faldt vi ind i en fælles frem- og tilbagebevægelse, og jeg mærkede muskel efter muskel slappe af og lod mig vugge i lykkelig undren.

Senere, jeg husker ikke, hvordan det gik til, lå vi på det stribede tæppe udenfor, hvor græsset på den meget lille plæne var blevet langt, og lyngen mellem de enkelte planter havde edderkoppespind som hængekøjer, dem duggen i morgen tidlig ville gøre synlige som brudeslør.

Jeg var jomfru, men at være kostbar faldt mig ikke ind. Det følte, som om min krop hele livet havde været forberedt på ham, og ved den første sitrende bevægelse i mit indre gik verden under, som havde han ramt en afsikret bombe.

Først bagefter vågnede betæneligheden, ikke ved den

mistede mødom eller risikoen ved samme, men ved om jeg havde båret mig uklædeligt ad.

Var det sådan, man gjorde? Eller var jeg, også hvad det angik, forkert? Pludselig kunne jeg ikke genkalde mig, hvad der var sket, kun følelsen af at være fyldt ud af ham og lysten til, at han igen og igen skulle starte min krop som en maskine uden selvstændig vilje.

Jeg holdt øjnene lukkede og tænkte på det udtryk, jeg så ofte havde forsøgt at lære mig, en uskyldig og tænksom attitude, som jeg ventede på, at en eller andre dreng skulle længes efter at søge ind bag ved. Og alle de billige romaner, hvor heltinden nægter at lade sig forføre, og helten bruger måneder på at erobre denne ærbare kvinde, som gør ham usigeligt lykkelig, når hun endelig giver efter. Hvor langt var mine handlinger ikke fra et hvilket som helst ideal? Og hvad måtte han ikke tænke?

Jeg åbnede alligevel øjnene, og han smilede og spurgte, om jeg frøs.

– Lidt, svarede jeg og skælvede i det samme over hele kroppen.

Han bar mig ind på briksen og lagde sig tæt op ad mig, og jeg var ligeglad med spejlet og alle øvelserne, jeg faldt i søvn sammen med en mand, og da jeg vågnede, var hans lem i mig, og jeg lo højt af fryd.

Seks uger havde vi, en indkapslet tid, jeg siden har tænkt på som en af den slags små pletter, man køber vækster i, og som formodes at indeholde netop så meget næring, som denne plante behøver for at få sit eget liv. Jeg ser den for mig blive i sin kube, aldrig vokse sammen med andre, men for evigt være isoleret, udvandes, men aldrig dø, og der er ingen at dele den med, selv om jeg ved Gud har forsøgt, med Yvonne, mine forældre, min søn allermest.

Jeg befinder mig mellem den og dem, spændt ud som de fine spind jeg så den første nat, i mørkningen, i det blege lys over kysten bag fyrretræerne, mens jeg betragter hans muskuløse ryg, lavningen over lænden med gylden hårvækst og gør alt det, jeg aldrig før har vovet, som at gå nogen rundt og røre ved ham overalt som et stenaldermenneske uden sprog.

Og han virker næsten mere hjemme i hytten end jeg, griber et stykke værktøj og reparerer dørklinken, der længe har hængt i en løs skrue, eller forlænger kæden til petroleumlampen, så den ikke svider en sort plet i loftet. Uden ord eller behov for anerkendelse.

Tiden med ham var det mest sande i mit liv, og dog anså alle den for løgn.

3

Han forlod mig den 5. september, og dagen efter eksploderede hele egnen, da et missil fra fregatten Peder Skram gik af ved en fejl og skadede over hundrede sommerhuse, og både dansk og udenlandsk presse oversvømmede området af sensationshunger.

Der var ikke noget fjernsyn i hytten, men som sagt en gammel radio, og da jeg alligevel ikke kunne sove, sad jeg oppe hele natten og ventede på den tidlige radioavis, som var delt imellem det sidste nye om ulykken og kommentarer til de langvarige forhandlinger, der få dage efter resulterede i Firkløverregeringen.

Jeg interesserede mig normalt ikke for politik, men pludselig betød det noget, hvilket samfund jeg var en del af, ikke, som man måske kunne forvente, fordi mit barn skulle være borger i det, men skammeligt nok mere fordi jeg ønskede at virke velinformeret og voksen, når Antony vendte tilbage for at dele livet med mig.

Sent på natten hørte jeg nogen ved døren. Glæden eksploderede i brystet og strømmede ud i resten af kroppen, jeg rejste mig, snurrede en gang rundt om mig selv og satte mig igen. Hvis han ville overraske mig, burde jeg ligge i min seng, men her sad jeg, iført cowboybukser og en gammel skjorte og med fedtet hår. Tusind tanker tumlede

rundt, jeg smågræd og lo skiftevis og kunne så alligevel ikke lade være med at linde døren til den kulsorte nat.

Min far, som var i gang med at gennemrode en kasse, så forbavset op, og ved siden af ham stod min farbror Otto. De lignede hinanden, lige små, benede og mørke.

– Gå ind i seng, sagde min far, – jeg skal bare lige hente noget udstyr under halvtaget.

– Til hvad? spurgte jeg fåret. Min skuffelse var så tyk, at den næsten havde taget mælet fra mig, og pludselig frøs jeg, så hele kroppen rystede.

– Det skal du ikke interessere dig for! snerrede han, og jeg lukkede døren og satte mig i mørket, ville ikke gå i seng med dem i nærheden, tænk hvis han fandt på at komme ind og lede videre efter hvad det nu kunne være?

Hele sceneriet var højst usædvanligt, og senere tænkte jeg ofte på, at der var sket et eller andet den nat, som forandrede ham. Eller også var det, fordi alting forandrede sig for mig.

De følgende dage glemte jeg episoden og dyrkede min medlidenhed med alle de mennesker, der fik sig et stakkels nyhedsfix, mens jeg gik og ventede på det ægte livsindhold, den mand jeg elskede, og som elskede mig og vores barn, og som måske blev anledning til, at jeg kom ud i verden og overraskede alle dem, der havde set ned på mig og ikke tiltroet mig den mindste mulighed for spænding.

4

Virkeligheden viste sig desværre at være en anden. Da Antony efter en måned ikke var kommet tilbage, da jeg skulle begynde i en læreplads første november, da campingpladsen var ovre sæsonen, og jeg ikke længere havde nogen begrundelse for at blive boende i sommerhuset, måtte jeg gå til bekendelse over for mine forældre.

Vi sad på vores sædvanlige pladser, min fars udtryk lignede det, han fik, når hans søskende ved højtiderne var til frokost, og de sad lige små og magre alle fire og sank mere og mere sammen for hver snaps, der røg indenbords. Aldrig en sjov bemærkning eller løftet stemning, bare mere alvor og tavshed.

Min mor, som var den mest optimistiske i vores familie, og som uden at kny kørte rundt til sine forskellige rengøringsjobs på knallert, altid i samme fart, som om den næste opgave lå lige for, lagde sin store hånd på min skulder og sagde: – Men vil du have det da, barnet?

– Ja, svarede jeg, idet abort jo ville være det samme som at erkende, at jeg havde mistet ham. Alene tanken om, at han kunne dukke op, dagen efter, at jeg havde smidt hans barn i skraldespanden, gjorde mig bleg. Det var med andre ord ikke barnet, jeg ønskede mig, men faderen, og jeg har ofte siden følt mig skyldig af samme grund.

– Ja, betale skal han i hvert fald, sagde min far, – nu hvor du jo ikke kan komme i lære, for du ved vel, hvad han hedder?

– Antony Williams, hviskede jeg, men det var også alt, og som tiden gik, og det blev mere og mere klart, at han var forsvundet fra jordens overflade, blev min fars ansigt rødere og rødere, og jeg selv mere og mere klar over, at det, som jeg havde forestillet mig skulle være en billet til et spændende liv, i virkeligheden var et bånd til et barn, mine forældre og en grå tilværelse omgivet af medlidenheden fra mine jævnaldrende, der stod ved begyndelsen af et livsafsnit, jeg simpelthen aldrig ville nærme mig.

Dertil kom, at man begyndte at tvivle på min historie.

Kromanden havde ganske vist haft en gæst af det navn, men aldrig bedt om mandens adresse, endsige pas, siden han betalte punktligt en gang om ugen. Yvonne var gået hjem, før Antony meldte sin ankomst, og var i tiden efter fuldstændig opslugt af den fyr, hun fulgtes med samme aften. Det skulle jeg nok have fået fortalt stolper op og ned om, hvis jeg havde boet hjemme, hvor der fandtes en telefon, men da sommerhuset var uden nogen forbindelse med omverdenen, havde hun hverken hørt om eller mødt Antony. Og på flådestationen, som jeg tog mig sammen til at ringe op, havde man intet kendskab til en nyligt ankommet amerikaner.

Der var stunder, hvor jeg i desperation overvejede at op-søge min gamle parallelklassekammerat for at bede ham bevidne, at jeg pågældende aften havde danset med en mand af kød og blod, men dels vidste jeg, at han havde været temmelig fuld, dels frygtede jeg, at han udelukkende ville bruge min henvendelse som anledning til at latterlig-gøre mig yderligere, og valgte til slut at resignere.

Missilet forårsagede heldigvis udelukkende materiel ska-

de, sagde speakeren i TV-avisen. Jeg tænkte på det missil, som havde ramt mig, og på, at et hjerte vel også er gjort af en slags materiale, og som sådan var det jo egentlig sandt nok.

5

Så vidt mit livs første missilnedslag. Det andet kom atten år senere og gjorde mig til fortæller.

Indtil da forekommer det mig, at jeg sad gemt i en krog og udelukkende sneg mig frem for at snuppe de lunser af historien, som andre smed fra sig i et øjeblikks distraktion. Alene med godbidderne forsøgte jeg forgæves at stykke et billede sammen, som når solen lagde en flimrende glasmosaik på vandoverfladen i bugten, så skarp, at jeg et sekund måtte lukke øjnene, og brikkerne, blot på det øjeblik jeg var uopmærksom, havde dannet en ny konstellation. Selv hvis jeg tvang mig til at holde øjnene åbne, indtil de sved, lykkedes det mig aldrig at fange det endelige, det virkelige billede.

Jeg var enebarn af gamle forældre, ingen af dem specielt meddelsomme, og de få gange, jeg tog mod til mig og selv opsøgte viden, fik jeg den i så tvetydig indpakning, at de lige så godt kunne have sagt: Det rager ikke dig. Som da jeg spurgte min mor, om min mormor var død.

– Ja, hun er død, svarede hun.

– Hvad så med din far?

– Ham tog flasken, svarede hun.

Jeg var ikke helt klar over, hvad det betød, men fornemmede vel nok, at det ikke var noget, jeg skulle bore i.

– Har du så slet ikke noget familie? kunne jeg alligevel ikke nære mig.

– Man har, hvad man har, svarede hun, klappede mig på håret og gik videre med et eller andet praktisk.

Jeg mindes, at jeg mærkede hendes klap på håret i lang tid efter og følte det som en slags præcisering af, at det, at hun havde mig, var tilstrækkeligt.

Nu ville jeg have spurgt om tusind ting, for eksempel hvad hun mente den dag, hun så på mig med en sjælden intensitet og sagde: – Far blev jo aldrig den samme efter det med Peder Skram.

Da Peder Skram som bekendt faldt sammen med mit syndefald, tolkede jeg oplysningen, som at han aldrig havde forvundet samme og trak mig, skønt min mors tone nærmere var serviceorienteret end bebrejdende, ind i min skal. Det slår mig nu, at vi måske var så tæt på at være allierede i det øjeblik som nogensinde, at hun ligesom jeg var overbevist om, at det missil havde ødelagt mere, end der stod i aviserne, og at min fars afvisning af mig den nat under halvtaget måske indikerede samme sandhed.

Men på daværende tidspunkt skulle jeg ikke have noget af at bevæge mig ud i det morads af skyld og savn, jeg fornemmede lå mellem mig og det, hun hentydede til, og som passede godt til den distante måde, min far forholdt sig på over for min søn. Næsten vemodig kunne han virke, når han en sjælden gang betragtede sit barnebarn, og han rørte aldrig ved ham.